

Crescudes del riu Ebre controlades

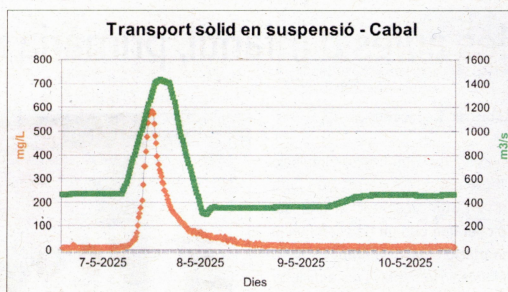
Álvaro Arasa Tuliesa
geòleg



El passat 7 de maig es va fer la segona crescuda controlada per la CHE al riu Ebre. Inicialment, les dos avingudes artificials anuals eren per a actuar sobre els macròfits. Ara també permeten valorar variables que intervenen tant en el transport de sòlids en suspensió com els llims o la càrrega de fons d'arenes. Continuar els estudis de control del riu Ebre és important i a la vegada fer-los públics. El riu Ebre està totalment desconnectat de la plana deltaica, tot i que tant el canal de la dreta com el de l'esquerra, amb cabals de 27 i 21 m³/s, acaben aportant aigua als arrossars i també sediments.

L'interès de conèixer les variables que intervenen en el transport de sòlids és important per a valorar la capacitat de resiliència del Delta. En este sentit hem pogut consultar les dades de l'estació de Xerta, cada 15 minuts, de cabals i terbolesa de sòlids en suspensió. No s'han pogut consultar dades de transport de fons.

La terbolesa i la concentració de sòlids en suspensió es considera 1. és a 1. Amb les dades dels cabals i la



El quadre 1 resumeix l'avinguda a Xerta dels sediments transportats pel riu:

	Ebre	Ebre	Ebre	Ebre
Dia - hora	Cabals	m ³ /s	mg/L	kg/15 min
07/05/2025 0:00	Inici	463,0	7,0	2.916,9
07/05/2025 21:45	Màx. Transp.	1.285,0	582,0	673.083,0
08/05/2025 0:00	Màx. Cabal	1.427,0	322,0	413.544,6
10/05/2025 23:45	Final	459,0	13,0	5.370,3

El quadre 2 resumeix les possibles conseqüències sedimentàries i de resiliència de la plana deltaica amb les aportacions sedimentàries dels canals:

Total a Mar	Total delta	C. Esq.	C. Dret	
tones	tones	mm/m ²	mm/m ²	Rendiment
16.936,7	878	0,0015	0,0016	5,18%

concentració de sediments en suspensió s'ha confeccionat el gràfic amb color verd i roig que relaciona

les dos variables. La durada de cabals superiors a 500 m³/s va ser de 18 hores, de les quals 10 van tindre

cabals superiors a 1.000 m³/s.

Aleshores, en relació al quadre 1:

1. La valoració de tot l'episodi fa referència als dies 7, 8, 9 i 10 de maig.

2. S'indica la concentració de sediment transportat a l'inici, el màxim i al final.

3. La màxima concentració de sediment se va produir amb un cabal de 1.285 m³/s i una concentració de 582 mg/L, possiblement per erosió de sediments acumulats al fons del riu.

4. Durant el cabal màxim de 1.427 m³/s, la concentració va disminuir a 322 mg/L.

Segons els cabals, se valoren un total de 16.936 tones de sediment que van arribar al mar. Pel que fa al transport de sediments en suspensió pel canal esquerre i dret, suposant una continuïtat de la capacitat de transport, va ser (quadre 2):

1. El transport total pel canal esquerre va ser de 384 tones/episodi.

2. El transport total pel canal dret va ser de 493 tones/episodi.

3. En total, 878 tones/episodi, el 5 % de tots els sediments en suspensió que van poder arribar a la plana deltaica, tant pels canals com pel riu.

4. Se consideren valors a tota la plana deltaica de 27.700 ha

d'arrossars.

5. L'aportació de sediments als arrossars se considera d'una densitat de 2 tones/m².

6. Amb estos valors, l'alçada de sediment és d'un ordre de magnitud de 0,001 mm/m². Insignificant.

7. Fer arribar sediments fins a la plana deltaica ajudaria a paliar la subsidència.

La nostra proposta passa inicialment per fer arribar sediments dragats a les coes de Mequinensa i Ribarroja, generant un bypass durant els mesos del conreu de l'arròs, època en que la plana deltaica queda inundada, tot possibilitant processos pal·liatius per a la subsidència. La resta anirien al medi marí. En total, un 20 % d'efectivitat per al Delta.

Tot i no disposar de dades referents a la càrrega de fons, riudes naturals i/o controlades superiors a 400 m³/s, ajudarien a moure i transportar sediments arenosos de 0,25-0,3 mil·límetres, diàmetres que són necessaris per a mantindre i reforçar les actuals platges esquelètiques que hi ha al Delta.

L'administració de conca i la societat en general hem d'acabar prenent decisions encertades i duradores perquè el delta de l'Ebre siga sostenible. ■